

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

Franciaországban a végrehajtási eljárásban résztvevő két főszereplő az önálló bírósági végrehajtó és a végrehajtási bíró. A végrehajthatósághoz szükséges formai és tartalmi feltételeknek megfelelő végrehajtható okirat birtokában (lásd 1. E-fájl), a hitelező a végrehajtást foganatosító bírósági végrehajtóhoz fordulhat (1. rész). A végrehajtás foganatosítása közben fellépő esetleges nehézségek vagy vita esetében, a végrehajtási bíró kiemelt szerepet kap (2. rész).

• Az önálló bírósági végrehajtó

A bírósági végrehajtók állami tisztviselők (tehát közokiratokat állítanak ki, amelyeket csak egy speciális, kizárólag ezen közokiratok kétségsbevonására alkalmazható eljárás útján lehet megtámadni az un. „*inscription en faux*”).

Emellett a bírósági végrehajtók bírósági tisztviselők is: szabadfoglalkozásúak, akik állami felhatalmazás alapján közszolgálati feladatokat látnak el. Független foglalkozásúak, akik nem kaphatnak utasítást semmilyen állami szervtől, de akiknek a tevékenysége - utólag - miniszteri felügyelet alatt áll, mégpedig az igazságügyi miniszter felügyelete alatt, akit az államügyész képvisel.

A bírósági végrehajtók foglalkozását egy sor törvény és rendelet szigorúan szabályozza, amelyek egy keretet képeznek, körülhatárolva a szakma hatáskörét és a gyakorlásához szükséges feltételeit. A legfontosabb jogszabály, amely a szakma státusát meghatározza az 1945 november 2.-i 45-2592 sz. miniszteri rendelet.

1. MELYEK A BÍRÓSÁGI VÉGREHAJTÓ TEVÉKENYSÉGEI?

A végrehajtók különböző tevékenységi körét az 1945 november 2.-i miniszteri rendelet 1. cikkelye határolja körül. Ez a rendelet különbséget tesz a fő- és melléktevékenységek között.

► A főtevékenységek

Két különböző főtevékenységet kell megkülönböztetni: azon tevékenységek, amelyek felett a végrehajtók monopóliummal rendelkeznek és azok, amelyeket más foglalkozásokkal osztanak meg.

AZON TEVÉKENYSÉGEK, AMELYEK FELETT MONOPÓLIUMMAL RENDELKEZNEK

Az 1945 november 2.-i miniszteri rendelet 1. cikke előírja, hogy a következő tevékenységeket csak végrehajtók vihetik véghez:

- okiratok kézbesítése ;
- bírósági döntések végrehajtása.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

Ezen monopolisztikus tevékenység következménye, néhány kivételtől eltekintve, hogy a végrehajtók kötelesek segítséget nyújtani, ha erre törvényes úton kéri fel őket. A kivételt az képezi, hogy a végrehajtóknak tilos rokonaik vagy leszármazottaik érdekében eljárni.

► Az okiratok kézbesítése

A kézbesítés fogalma

A kézbesítés az a folyamat, amelynek során hivatalosan értesítünk egy személyt egy okirat tartalmáról, vagy amely által egy figyelmeztetést adunk át neki, bíróság elé idézük vagy egy bírósági döntés tartalmáról értesítjük.

A „signification” egy okiratnak végrehajtón keresztül történő kézbesítését jelenti.

Némely esetben, a legfontosabb okiratokat illetően, a törvény előírja ezt, a végrehajtón keresztüli különleges kézbesítési formát (bírósági idézés, bírósági határozatok és ítéletek).

Minden esetben, tehát akkor is, ha a törvény az egyszerű kézbesítést engedélyezi, lehetséges a „signification” útján, tehát végrehajtón keresztüli kézbesítés.

A „signification” fő előnye az egyszerű kézbesítéssel szemben, az okiratnak a címzett részére történő átadás bizonyító erejében van. Amennyiben az okirat a „signification” útján lett kézbesítve, feltételezzük, hogy a címzett a tartalmáról tudomást szerzett. A kézbesítési okirat, mint minden végrehajtói okirat, egy közokirat, amelyet csak az „inscription en faux” (egy nagyon bonyolult eljárás) útján lehet kétségbe vonni.

A „signification” eljárás

Ez a kézbesítési forma magas jogbiztonságot nyújt, mivel a végrehajtónak egy szigorú rangsort kell betartania.

Ennek értelmében, a törvény előírja, hogy az okiratot a címzettnek elsődlegesen „személyesen” kell kézbesíteni, tehát, hogy az okiratot a végrehajtó a címzettnek a kezébe kell, hogy adja. A személyes kézbesítés nem helyhez kötött, így ezt bárhol végre lehet hajtani.

Csak abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy a személyes kézbesítés lehetetlen (a végrehajtó köteles jegyzőkönyvben részletesen leírni a kézbesítést akadályozó körülményeket), ír elő a törvény helyettesítő kézbesítési módokat:

- Lakáson vagy a tartózkodási helyen való kézbesítés, amikor egy másolatot ad a helyszínen jelenlévő személynek, akinek a kézhezvételbe bele kell egyeznie (Polgári perrendtartás 655. cikke);

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

- Ha senki nem tudja, vagy nem akarja az okiratot a lakhelyen kézhez venni, a végrehajtó a címzett postaládájában hagy egy értesítést a sikertelen kézbesítésről, amely felhívja a címzett figyelmét, hogy az okiratot a végrehajtó irodájában 3 hónapon belül kézhez veheti (Polgári perrendtartás 656. cikke);
- Sikertelen keresésről készült jegyzőkönyv általi kézbesítés: abban az esetben, ha a címzettnek sem lakhelye, sem tartozkodási helye, sem munkahelye nem ismert, a végrehajtó elküldi az okiratot az utolsó ismert lakcímre (Polgári perrendtartás 659. cikke).

Ezentúl a törvény lehetőséget nyújt a végrehajtónak, hogy az okiratok kézbesítését elektronikus úton vigye véghez, abban az esetben, ha a címzett ezen különleges kézbesítési módba beleegyezett.

► A végrehajtás

A 1991 július 9.-i törvény 18. cikke kizárólag a végrehajtókat hatalmazza fel a bírósági döntések, valamint a megelőző jellegű zárlatok kényszervégrehajtására, vagyis az összes kényszerintézkedés foganatosítására, amelyeket a törvény a hitelező részére biztosít, hogy ez utóbbi be tudja hajtani a neki kijáró pénzüsszeget vagy elidegeníthetetlené tegye az adós vagyontárgyait.

Amennyiben a hitelező felkéri, a végrehajtó köteles segítséget nyújtani neki és a hitel behajtását elvégezni.

Csak két esetben tagadhatja meg a segítségnyújtást, és feltéve, hogy erről értesíti a végrehajtási bírót:

- amennyiben az intézkedés törvénytelennek tűnik;
- amennyiben a végrehajtási költség szemmel láthatóan meghaladja a behajtandó költség nagyságát.

A hitelező szabadon választhat a végrehajtási intézkedések közül: a végrehajtás típusát (biztonsági intézkedés, vagy végleges kényszerintézkedés), illetve a vagyontárgy típusát (ingatlan vagy ingó) illetően, az előírt szükségesség és arányosság szabályait és az intézkedés nem jogellenes jellegét betartva. Ezen végrehajtás nem haladhatja meg a adósság behajtásához szükséges intézkedéseket. A foganatosítással megbízott végrehajtó felelős a kényszervégrehajtási műveletek levezetéséért.

A végrehajtó rendelkezésére áll egy sor intézkedés, amely lehetővé teszi, hogy végrehajtsa a hitelező által átadott okiratot: az adós ingóságának lefoglalása eladás szándékából, az adósnak járó tartozás lefoglalása harmadik személytől, ingatlan lefoglalása, kilakoltatás, stb. (lásd a következő E-fájlokat).

Itt meg kell jegyezni, hogy nem fedezetlen csekk esetében, a végrehajtó saját maga is ki tud állítani egy végrehajtható okiratot. Ezen végrehajtható okiratnak bírósági döntéssel egyenrangú értéke van és így kényszervégrehajtása engedélyezett.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

VERSENYTEVÉKENYSÉGEK

A szigorúan a végrehajtók hatáskörébe tartozó tevékenységeken kívül, ezen utóbbiak más tevékenységet is folytathatnak, ellenben itt egyidejűleg tevékenykednek más szakmák képviselőivel.

► A peren kívüli behajtás

Az 1945 november 2.-i miniszteri rendelet 1. cikke alapján, a végrehajtó illetékes mindenfajta adósság peren kívüli behajtásának fogatosítására. E kereten belül, a végrehajtó, a végrehajtható okirattal nem rendelkező hitelező megbízásából, nem kényszerítő intézkedéseket fogatosíthat az adóssal szemben a tartozás behajtását illetően.

Amennyiben a végrehajtó peren kívüli behajtás keretein belül tevékenykedik, ügyelnie kell arra, hogy az adósnak adott információkat illetően kétségek ne merüljenek fel. Amennyiben a hitelezőnek nincsen végrehajtható okirat a kezében, minden olyan fogalmazás tiltott, amely arra utalna, hogy egy végrehajtható okirat alapján történő kényszervégrehajtást fogatosítana a végrehajtó. A legtöbb esetben azonban a végrehajtó tájékoztatja az adóst arról a határidőről, amelynek leteltével a hitelező a végrehajtható okirat megszerzése érdekében megindítja a jogi folyamatot, amennyiben az adós önkéntesen nem fizeti meg adósságát.

► A bíróság által elrendelt vagy önkéntes eladás

Azon a helyeken ahol nincsen bírósági árverező, a végrehajtók felhatalmazottak, hogy lebonyolítsák az árverésre kerülő tárgyat, illetve részvény és kötvény felértékelését és a bíróság által elrendelt vagy önkéntes elárverezését.

► Végrehajtói jegyzőkönyv (constat)

A jegyzőkönyv olyan jogi aktus, amely lehetővé teszi a fél számára, hogy bizonyítékot gyűjtsön, a bírósági per keretein belül vagy bármiféle eljárástól függetlenül.

A végrehajtókat a jogszabály felhatalmazza, hogy a bíró vagy magánszemély felkérésére, jegyzőkönyvet készítsenek az általuk megállapított tényekről (le constat), anélkül, hogy saját maguk bármiféle tárgyi vagy jogi következtetést vagy eredményt vonnának le ezen tényekből (ez képezi a különbséget a végrehajtói jegyzőkönyv és a szakértői megállapítás között). Ennek értelmében a végrehajtó által készített jegyzőkönyv a megállapított tényekről egyfajta semleges „fénykép”, amely lehetővé teszi, hogy bizonyítékot készítsünk egy adott pillanatban egy helyzetről. A végrehajtó különleges státusa, mint közfeladatot ellátó személy, lehetővé tette ezen tevékenység lényeges elterjedését.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

A jegyzőkönyv sok területen használható, mint például a lakásbérlés esetében, hogy a lakás elfoglalásakor, illetve elhagyásakor leltárat készítsünk, vagy egy építkezés során, hogy megállapítsuk az építkezési hibákat, rejtett károsodásokat, de használható a családjog területén is, hogy például megállapítsuk, hogy az egyik szülő megtagadja a gyerek kiadását a másik szülőnek, de felhasználható kereskedelmi területen is, az áruszállítási késésnél, vagy egy hibás termék szállításánál, illetve játékok és vetélkedők esetében a sorshúzásakor, a nyeremények szétosztásakor...

A végrehajtók jegyzőkönyvet készíthetnek egy magánszemély kérésére, ezen utóbbi lakhelyén vagy más birtokában lévő területen, vagy nyilvános helyen. Ezzel ellenben, ahhoz, hogy jegyzőkönyvet készíthessen a harmadik személy birtokában lévő magánterületeken, ezen utóbbi bejegyzése nélkül, vagy egy nyilvános magánterületen, a végrehajtónak előzetesen bírósági határozatot kell kérelmeznie, amely erre felhatalmazza.

Az 2010 december 22.-i 2010-1609 sz. törvény előtt a végrehajtói jegyzőkönyvnek egyszerű információt szolgáló jellege volt, manapság a végrehajtói jegyzőkönyvet ellenkező bizonyításig vélelmezni kell. Ennek értelmében, az jegyzőkönyvbe felvett megállapítások, hogy ezek a másik fél meghallgatásával vagy anélkül lettek felvéve, egyszerű vélelemnek minősülnek, amely csak ellenkező bizonyítással dönthető meg (hacsak nem büntetőügyről van szó, ahol a végrehajtói jegyzőkönyvnek továbbra is csak egyszerű információt szolgáló jellege van).

► Magánokirat írásba foglalása és jogi tanácsadás

A végrehajtók illetékesek magánokiratok írásba foglalására (mint például magán illetve szakmai bérleti szerződés, földbérleti szerződés...). Emellett jogi tanácsokat is adhatnak.

Kiegészítő tevékenységek

A végrehajtók főtevékenységükkel párhuzamosan, azzal a feltétellel, hogy előzetesen engedélyt kaptak rá az államügyésztől, a következő tevékenységeket folytathatják:

- Ingatlanok adminisztrációja
- Biztosítási ügynöki tevékenység
- Ombudsman-i tevékenységek

Ezen kiegészítő tevékenységeket nem végezheti a végrehajtó szakmai minőségében, kivételt képeznek ez alól ombudsman-i tevékenységei. Ezen tevékenység azonban nem teljesen független a végrehajtói tevékenységtől és ezért az államügyész, valamint a megyei végrehajtói kamarák felügyelete mellett folyik.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

Tiltott tevékenységek

A végrehajtói tevékenység összeegyeztethetetlen mindeféle gazdasági, illetve jogszerű munkaviszonnyal (kivételt képeznek ez alól a fent említett fizetett kiegészítő tevékenységek), néhány jogi foglalkozás gyakorlásával (bíró, közjegyző, bírósági hivatalvezető), valamint általában valamennyi közigazgatási tevékenységgel.

2. MELYIK VÉGREHAJTÓT VÁLASSZAM?

A 2007 május 11.-i rendelet értelmében, a végrehajtók tevékenységüket a lakhelyük szerinti illetékes Tribunal de grande instance (TGI) hatáskörében folytathatják. Ezen hatáskörön belül a végrehajtó konkrét kiválasztásának a joga a kérelmező jogalanyé.

A végrehajtó kiválasztásánál a következőképpen kell eljárni:

- Kiválasztani, „Franciaország”-ot mint célszámot a végrehajtók elektronikus telefonkönyvében (lien...).
- Megadni az elérendő személy városának a nevét vagy irányítószámát, vagy az adós lakcímét.
- Kiválasztani a végrehajtót a megadott listán.

Meg kell jegyezni, hogy a gyakorlatban:

- A kézbesítés esetében, a végrehajtó tévedés esetében - az 1393/2007 EU-rendeletnek megfelelően - a kézbesítendő okiratot a helyileg illetékes végrehajtóhoz továbbítja.
- Végrehajtási ügyekben bármikor fordulhatunk a helyileg nem illetékes végrehajtóhoz is.

3. KI FIZETI EGY HOGYAN A VÉGREHAJTÓKAT?

A KÖZREMŰKÖDÉS DÍJA

A végrehajtói okiratok kiállításának és kézbesítésének díját általában egy, az Államtanács rendeletében meghatározott listán rögzítik, és amely egy átalányösszegeből áll. Ez egy rögzített összegből és a behajtott összeg arányához viszonyított összegből tevődik össze.

Itt meg kell jegyezni, hogy abban a speciális esetben, amikor a kézbesítendő okirat egy külföldi országból származik, többek közt az EU-tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezelés) szóló 1393/2007 sz. EU-rendeletnek a keretein belül, a francia állam egy egységes átalányösszeget vezetett be 50 euró értékben. A francia végrehajtó, akit egy külföldi végrehajtó vagy egy európai polgár kér fel egy okirat franciaországi kézbesítésére ennek értelmében 50 euróról állít ki számlát.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

► Rögzített összeg

Valamennyi okirat rögzített összegét egy alapösszeg segítségével kell kiszámolni. Az alapösszeg 2,20 euróra van rögzítve. Ez a rögzített összeg a következő szorzókkal van ellátva:

- 0,5, ha a követelés összege 0 és 128 euró között van;
- 1, ha ez az összeg 128 euró felett van de 1280 euró alatt;
- 2, ha 1280 euró felett van.

Másfelől a végrehajtók a következő költségek megtérítését igényelhetik:

- Az útiköltségeket és készkiadásokat (débours);
- Esetleg a bírósági eljárás megindítására megelőlegezett összegeket;
- Esetleg a iratok kezelési költségét.

Minden más, a listán nem szereplő aktusért, a 1996 december 2.-i rendelet 16. cikke alapján a végrehajtó díját ezen utóbbi aktusért a felhatalmazóval közösen szabják meg.

► Az adósság összegéhez viszonyított összeg, amely az adóst terheli

Ha a végrehajtó az adós tartózásának a behajtáshoz, illetve az összeg jóváírásához a felhatalmazást bírósági döntésből, végrehajtható okiratból eredően kapta, akkor az összeg egy bizonyos, minimum kétszeres alapösszeggel megemelt hányada illeti meg, amelyet a következők szerint számolható ki:

- 10% 125 euróig
- 6.5% 126 és 610 euró között
- 3.5% 611 és 1525 euró között
- 0.3% 1525 euró felett

Ez az összeg, amelyet a valóban behajtott és jóváírt összeg alapján számolunk ki, bármekkora összegű is legyen az adósság, nem haladhatja meg a 400 eurót ÁFA nélkül.

► Az adósság összegéhez viszonyított összeg, amely a hitelezőt terhel

Az adósság behajtásából és jóváírásából származó és a végrehajtót megillető összeg hányada, melyek a hitelezőt terhelik (kivéve munkabérből és tartási követelésből származó összegek):

- 12% 125 euróig
- 11% 126 és 610 euróig
- 10.5% 611 és 1525 euróig
- 4% 1525 euró felett

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

Ezen összeg azonban nem lehet tízszer az alapösszeg alatt ($10 \times 2,20$ euró = 22 eurónál kevesebb) és ezerszer az alapösszeg felett ($1000 \times 2,20 = 2200$ eurónál több). Ezen összeg továbbá mindenféle szabadon kiszabott munkadíj bevételétől mentes, a kiszámolás alapjául a főtartozás szolgál, vagy az az összeg amelyre az adóst ítélték, a perköltséget leszámítva.

AZ AKTUSOK FEDEZÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE

A kiadások fedezését illetően különbséget kell tenni aközött, hogy a végrehajtó mindenféle bírósági peren kívül (1), egy bírósági per keretein belül (2) vagy a végrehajtási folyamat során (3) tevékenykedik.

► Mindenféle bírósági peren kívüli aktus

A végrehajtó intézkedéseinek költségei, a peren kívüli behajtás vagy egy, nem bíró által elrendelt jegyzőkönyv felvétele, a kérelmezőt terhelik.

► Egy bírósági per keretein belüli aktus

A per keretein belüli költségeket - mint, például a kézbesítés költsége vagy egy bíró által elrendelt jegyzőkönyv felvétele - a kérelmező előlegezi meg. Az elvi szabály az, hogy a bíró ezen költségeket azon félre rója ki, aki a pert elvesztette, mégpedig perköltségként. Ugyanakkor megeshet az is, hogy a bíró ezen szabállyal ellenben mindkét félre a saját perköltségüket rója ki.

► A kényszervégrehajtás keretein belül

Az 1992 július 9.-i törvény 32. cikke értelmében, a kényszervégrehajtás költségei az adóst terhelik, hacsak nem kézenfekvő, hogy a végrehajtás kezdettől fogva szükségtelen volt.

4. ETIKA ÉS FELELŐSSÉG

Mivel a végrehajtók foglalkozása részletesen van szabályozva, tevékenységük szigorú etikának van alárendelve. Ennek ellenőrzését a regionális végrehajtói kamarák végzik. Egyben a felettük hatáskörrel rendelkező, az államügyész által képviselt minisztérium (Igazságügyi minisztérium), is ellenőrzi ezen szabályok betartását.

A végrehajtók felelősségét érintő kérdéseket két oldalról lehet megközelíteni, attól függően, hogy az ügyfelével (1) vagy az adóssal szemben vonják felelősségre (2).

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

A VÉGREHAJTÓ FELELŐSSÉGE AZ ÜGYFÉLLEL SZEMBEN

A végrehajtó szerződésből eredően felelős az ügyféltől vállalt megbízás végrehajtásáért.

E tekintetben a szerződésből eredő számos kötelezettség terheli a végrehajtót:

- **Pontosság, gondosság, éberség:** a végrehajtónak pontosan kell véghezvinnie a kapott megbízást. Nem tanúskodhat gondatlanságról a műveletek végrehajtása során (például későn kézbesíteni egy okiratot) és felelősségre vonható amennyiben rosszul, késéssel, vagy nem teljesíti feladatát.
- **Tanácsadás:** a végrehajtónak hasznos tanácsokkal kell ellátnia kliensét és a neki legmegfelelőbb eljárás felé irányítani.
- **Az eljárási dokumentumok szabályszerűsége:** a végrehajtónak kötelessége szabályos és hatékony aktust kézbesíteni. Ezen a téren eredménykötelemről van szó, amely annyit jelent, hogy a végrehajtó nem mentesítheti magát felelőssége alól az ügyfél cselekedetére hivatkozva.

A Tribunal de grande instance, amely hatáskörében a végrehajtó tevékenykedik, illetékes a végrehajtó és a hitelező közötti jogvita elbírálásában.

A VÉGREHAJTÓ FELELŐSSÉGE AZ ADÓSSAL SZEMBEN

A végrehajtó garantálja mind a hitelező, mind az adós jogainak egyensúlyát és tiszteletben tartását. Ennek értelmében, az általános tanácsadás, pontosság, illetve gondosság kötelessége az adóssal szemben is érvényes, mivel a végrehajtó garantálja a címzett jogainak épségét, többek között a kézbesítés területén.

Az adós, aki úgy véli, hogy kárt szenvedett a végrehajtó szolgáltatásával kapcsolatban, követelheti ezen kár megtérítését, mégpedig vagy a Tribunal de grande instance előtt, vagy a végrehajtási bíró előtt, amennyiben a végrehajtó a végrehajtási műveletek keretén belül cselekedett.

• A végrehajtási bíró

Franciaországban a végrehajtási bíró beosztását a Tribunal de grande instance elnöke tölti be, aki, feltételekkel, erre a beosztásra felhatalmazhat egy másik bírót.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

1. A VÉGREHAJTÁSI BÍRÓ ANYAGI JOGI HATÁSKÖRE

Az Igazságügyi szervezetek törvénykönyvének L213-6 cikke

„A végrehajtási bíró, kizárólagosan illetékes a végrehajtó okirat illetve a végrehajtás alatt felmerülő perlekedések elbírálásában, akkor is ha ezen perlekedések anyagi jogi kérdéseket érintenek, kivéve ha nem a polgárjogi bíróságok illetékesek. Ugyan ezen feltételek mellett engedélyezi a biztonsági intézkedéseket és elbírálja a foganatosításukkor felmerülő nehézségeket.

A végrehajtási bíró illetékes, a fent említett korlátozásokra tekintettel, ingatlanok lefoglalásának eljárását illetően, továbbá az ezzel kapcsolatban felmerülő perlekedésekért és azon kérések felülvizsgálásáért, amelyek ezen eljárásból kifolyólag keletkeztek vagy közvetlen rá vonatkoznak, akkor is ha anyagi jogi kérdéseket érintenek, továbbá az elértékesítésből származó összeg szétosztásáért.

A végrehajtási bíró illetékes, a fent említett korlátozásokra tekintettel, a végrehajtásból, annak nem véghezviteléből, illetve a biztonsági intézkedésekből eredő károk megtérítéséért.

A végrehajtási bíró illetékes a magánszemélyek túlzott eladósodásával, illetve a csődeljárással (rétablissement personnel) kapcsolatos kérdésekben is”

Tehát a végrehajtási bíró a következő kérdéseket kezeli :

► A végrehajtható okirattal kapcsolatos nehézségeket és a végrehajtás során felmerülő perlekedéseket

A végrehajtási bíró ennek értelmében többek közt a következő kérdésekkel foglalkozik:

- a végrehajtó okirat létezése;
- az okirat végrehajtói jellege;
- az okiratban szereplő felek személyazonosítása.

A végrehajtási bíró továbbá illetékes a következő esetekben:

- a végrehajtási műveletek lebonyolítása szabályszerűségének felülvizsgálásában;
- a tartozás kiegészítő elemei;
- a lefoglalt vagyontárgy birtokjogi kérdését érintő pereskedés (elvonási eljárás (action en distraction), amely a vagyontárgy árverés alól való kivonását érinti, továbbá törlés iránti kérelem, amely arra van alapozva, hogy az adós nem tulajdonosa a vagyontárgynak);
- a vagyontárgyak lefoglalható illetve rendelkezésre álló jellegét illetően.

Ellenben, a végrehajtási bíró nem illetékes a perköltségekkel kapcsolatban felmerülő kérdésekről (vagyis a bíróságokat megillető költségekről és esetlegesen a szakérői költségekről), vagy az ügyvédek munkadíjáról.

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

A végrehajtási bírónak megengedett:

- értelmezni a per alapjául szolgáló vitás okiratot;
- kijavítani a végrehajtandó okiratban szereplő tárgyi tévedéseket;
- Döntést hozni az adós által felhozott elévülési érv kérdésében;
- Kényszerítő bírság kiszabása (a végrehajtási bírónak joga van kényszerítő bírság kiszabására egy olyan döntést illetően, amelyet egy másik bíró hozott, ha a kérelmező által felhozott érvek ezen bírság szükségességéről tanúskodnak); a végrehajtási bíró továbbá illetékes ezen bírság megfizetésének kérdésében (hogy ezt a bírságot ő szabta ki vagy egy másik bíró (hacsak ez utóbbi világosan nem saját magának tartotta fent ezt a folyamatot, vagy ha továbbra is ő foglalkozik az üggyel);
- Az elállás jog gyakorlásának megállapítása;
- A türelmi idő engedélyezése;
- A kényszervégrehajtás terhei, költségei és kiadásai összegének meghatározása;
- Az általa meghatározott összeg ideiglenes kifizetésének elrendelése;
- A gépjárművet terhelő visszatartási határozat feloldása;
- Bizonyos összegek letételének elrendelése.

Ezzel ellenben, a végrehajtási bíró semmilyen esetben sem módosíthatja vagy semmisítheti meg azon ítélet rendelkező részét, amely a kényszereljárás alapjául szolgál, sem ezen ítélet felfüggesztését nem rendelheti el (kivévelt képeznek ez alól a türelmi idő jóváhagyása, illetve a kilakoltatással kapcsolatos döntések).

► A biztonsági intézkedések és a foganatosításukkal kapcsolatban született perlekedések :

A végrehajtási bíró illetékes a biztonsági intézkedések jóváhagyására, valamint bármely, a biztonsági intézkedés végrehajtása közben felmerült probléma megoldására:

A biztonsági intézkedés engedélyezése :

Amennyiben a hitelező egy biztonsági intézkedés kíván foganatosítani anélkül, hogy egy végrehajtható okirat birtokában lenne (lásd 1. E-fájl), a végrehajtási bíróhoz fordulhat, hogy ez utóbbi, miután megállapította, hogy a tartozás elvjében megalapozott és, hogy olyan körülmények álnak fenn, amelyek veszélyeztetnék behajtását, engedélyezze az intézkedést.

A biztonsági intézkedés foganatosítása alatt született perlekedések:

A végrehajtási - bíró többek közt - illetékes a végrehajtási műveletek és a biztonsági műveletek foganatosításakor felmerülő perlekedések rendezéséért, illetve a biztonsági intézkedés kényszervégrehajtását történő átváltoztatásáért (lásd 1. E-fájl).

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

► Ingatlanok lefoglalása:

A végrehajtási bíró illetékes az ingatlan lefoglalását érintő eljárásért, a perlekedések, amelyek ezen eljárás alatt születnek, valamint az eljárás folyamata alatt felmerülő kérdések elbírálásáért (lásd 4. E-fájl).

► A biztonsági és kényszervégrehajtási folyamat során a végrehajtás illetve a végrehajtás megtagadásával kapcsolatos kártérítési kérdések :

A végrehajtási bíró illetékes a kártérítési kérések elbírálásáért, amennyiben ezen kérések a kényszervégrehajtási illetve biztonsági intézkedések keretein belül lépnek fel. Ennek érterelmében a következő kérésekről lehet szó:

- Kártérítési kérelem, hitelező hibájából kifolyólagos alaptalan kényszervégrehajtás miatt;
- Kártérítési kérelem, az adós visszaélészerű magatartása miatt;
- Hozzájárulási kötelezettségű harmadik személyek ellen irányuló kártérítés;
- Felelősségrevonás kérelme a végrehajtással megbízott személyek ellen, többek közt a bírósági végrehajtók, ha felelősségrevonásuk az adós kérelmére történik.

2. A VÉGREHAJTÁSI BÍRÓ TERÜLETI ILLETÉKESSÉGE

AZ ILLETÉKESSÉGRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS JOGI SZABÁLYOK

Az 1991 július 9.-i 91-650 sz. a kényszervégrehajtásról szóló törvény alkalmazása érdekében hozott 1992 július 31.-i 92-755 sz. rendelet 9. cikke új szabályokat vezet be a kényszervégrehajtást illetően:

„Hacsak a jogszabály másképpen nem rendelkezik, a helyileg illetékes végrehajtási bíró, a kérelmező döntése alapján, az adós lakhelye vagy a végrehajtás helye. Ha ezen bírák egyike elé lett a kérés előterjesztve, nem lehet a másikat ugyanezzel a kérelemmel megkeresni.

Ha az adós külföldön lakik, vagy ha a lakhelye ismeretlen, az illetékes bíró a végrehajtás helyszínének bírója.”

A kérelmezőnek, elvileg, ezek szerint választása van az adós lakhelye szerinti végrehajtó bíró és a végrehajtás helye szerinti illetékes bíró között, hacsak egy külön jogszabály nem rendelkezik másképpen (lásd lentebb).

AZ ILLETÉKESSÉGRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES JOGHATÓSÁGI SZABÁLYOK

Számos olyan tényállás létezik, amelyekben a végrehajtási bírónak (juge de l'exécution - JEX) területi joghatósága eltér az általános jogi szabályoktól:

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

VÉGRAHAJTÁSI INTÉZKEDÉS	ILLETÉKES VÉGREHAJTÁSI BÍRÓ
Biztonsági intézkedések (lásd 1. E-fájl)	<ul style="list-style-type: none"> - JEX vagy az adós lakhelye szerinti kereskedelmi bíróság elnöke (211. cikk 1992.-i rendelet) - JEX vagy az intézkedést jóváhagyó illetve az adós lakhelye szerinti kereskedelmi bíróság elnöke (218. cikk 1992.-i rendelet) - A lefoglalt vagyontárgy helye szerinti illetékes JEX (219. cikk 1992.-i rendelet) - Az adós tartózkodási helye szerinti illetékes JEX (242. cikk 1992.-i rendelet) - Az adós lakhelye szerinti illetékes JEX (245. cikk 1992.-i rendelet)
A gépjárműveket érintő végrehajtási intézkedés (lásd 3. E-fájl)	<ul style="list-style-type: none"> - Az adós tartózkodási helye szerinti illetékes JEX (166. cikk 1992.-i rendelet) - A gépjármű feltartóztatásának helye szerinti illetékes JEX (173-4. cikk 1992.-i rendelet) - A kiszolgáltatásra köteles személy tartózkodási helye (176-3,177-5. cikkek 1992.-i rendelet)
A páncélszekrényben tartott vagyontárgyak lefoglalása (lásd 3. E-fájl)	A vagyontárgyak fellelési helye szerinti illetékes JEX (273., 275-6., 280. cikk 1992.-i rendelet)
Ingatlan lefoglalása (lásd 4. E-fájl)	<ul style="list-style-type: none"> - A Tribunal de grande instance végrehajtó bírása, amelynek hatáskörében van az ingatlan (2. cikk 1992.-i rendelet) - A Tribunal de grande instance végrehajtó bírása, amelynek hatáskörében van az ingatlan, ahol az adós tartózkodik, ennek hiányában azon bíróság amely hatáskörében van legalább az egyik ingatlan, abban a vélelemben, hogy több ingatlan került lefoglalásra (3. cikk 2006.-i rendelet)
Kilakoltatás	Az ingatlan fekvése szerinti illetékes JEX (66. cikk 1991.-i törvény)
A hitelező ingó vagyontárgyának visszaszolgáltatása (saisie-appréhension)	<ul style="list-style-type: none"> - A címzett tartózkodási helye szerint illetékes JEX (141-4., 146-3. cikk 1992.-i rendelet) - Azon személy tartózkodási helye szerint illetékes JEX, akinek a vagyontárgy vissza lett szolgáltatva (142. cikk 1992.-i rendelet) - Azon harmadik személy tartózkodási helye szerint illetékes JEX, akinek a birtokában van a vagyontárgy (147. cikk 1992.-i rendelet)
Hivatalos felszólítás a vagyontárgy visszaszolgáltatására	Az adós tartózkodási helye szerint illetékes JEX (149. cikk 1992.-i rendelet)
Bankszámla és társasági jogok lefoglalása	Az adós tartózkodási helye szerint illetékes JEX (655., 183-3. cikk 1992.-i rendelet)
Rosshiszemű birtoklás visszaállítására szolgáló zálogbavétel	<ul style="list-style-type: none"> - Azon JEX, aki engedélyezi a zálogbavételt, vagy az átadásra illetve a visszaszolgáltatásra köteles személy tartózkodási helye szerint illetékes JEX, illetve ugyan ezen hely kereskedelmi bíróságának elnöke (156. cikk 1992.-i rendelet) - A vagyontárgyak tartózkodási helye szerint illetékes JEX (157. cikk 1992.-i rendelet) - Azon személy tartózkodási helye szerint illetékes JEX, akinek a vagyontárgy a birtokában van (162. cikk 1992.-i rendelet)
Eladás céljából történő lefoglalás	<ul style="list-style-type: none"> - A lefoglalás helye szerinti illetékes JEX (98. cikk 117 1992.-i rendelet) - A harmadik személy tartózkodási helye szerint illetékes JEX (106. cikk 1992.-i rendelet)
Az eladásból származó költségek szétosztása	Az árverés helyszíne szerint illetékes JEX

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

3. ELJÁRÁSI FOLYAMAT A VÉGREHAJTÁSI BÍRÓ ELŐTT

AZ ALAPELV: EGY SZÓBELI ÉS KONTRADIKTÓRIUS ELJÁRÁS

► Idézés

Eliveleg a végrehajtási bíróhoz való fordulás idézés útján történik. Az eljárást megindító iratokra vonatkozó általános szabályok érvényesek. Az idézés tény és jogkérdésben indokolt kell, hogy legyen.

Amennyiben szóbeli eljárásról van szó, a felek, az eljárás bármely pillanatában, ajánlott levélben, előterjeszthetik védekezési jogalapjaikat, azzal a feltétellel, hogy ezeket még a bírósági tárgyalást megelőzően ismertették az ellenféllel, ajánlott levél formájában.

Az ügyvéd általi képviselést nem kötelező (kivételet képez ez alól az ingatlan lefoglalása). A felperes, szintúgy mint az alperes személyesen jelenhetnek meg a bíróságon. Ugyanakkor a felek ha kívánják képviseltethetik magukat ügyvéden, házastársukon, élettársukon, polgári szolidaritásban élő partnerükön, szüleiken, vagy egyenes ági rokonaikon, valamint oldalági rokonaikon a harmadik fokig beleértve, illetve olyan személyeken keresztül, akik kizárólag a személyes vagy cégük alkalmazásában állnak. Ez a felsorolás kimerítő jellegű. Ennek értelmében egy végrehajtó például nem képviselheti a hitelezőt a végrehajtási bíró előtt.

► Az ítélet

A végrehajtási bíró által hozott döntések azonnali hatállyal jogilag kötelező érvényűek, abban az értelemben, hogy a fellebbezés nem felfüggesztő erejű (lásd 1. E-fájl). A döntést a bíróság kézbesíti a feleknek. Ugyanakkor, a felek szabadon választhatják a döntés végrehajtón keresztül történő kézbesítését.

► A meghozott döntés elleni jogorvoslat

A végrehajtási bíró által hozott döntés ellen fell lehet lebbezni a másodfokú bíróság előtt (Cour d'appel). Ezen fellebbezést 15 napon belül kell megtenni. Nincsen felfüggesztő ereje, de akinek a döntés végrehajtása sérelmet okozna benyújthat egy, a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemet.

SAJÁTOS ESET: A VÉGREHAJTÁSI BÍRÓHOZ VALÓ FORDULÁS AZ EGYIK FÉL KEZDEMÉNYZÉSÉRE (LA SAISINE SUR REQUÊTE)

A végrehajtási bíró három esetben hoz ideiglenes intézkedéseket az egyik fél kérelmére:

- Ha a törvény ezt külön engedélyezi (ez például abban az esetben lép fel, ha a hitelezőnek nincsen végrehajtható okirat a kezében, de szeretne egy biztonsági intézkedést kérelmezni);

A végrehajtásban RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐK

- Ha az körülmények megkövetelik, hogy egy sürgősségi intézkedés szülessen anélkül, hogy a másik fél meghallgatásra kerülne;
- Ha az okirat végrehajtásával megbízott végrehajtónak szüksége van a végrehajtási bíró engedélyére, hogy egy meghatározott aktust véghezvigyen (abban az esetben például, ha a végrehajtó az adós vagyontárgyait akarja lefoglalni, amelyek egy harmadik személy lakásában vannak tárolva).

Az egyoldalú eljárások általános szabályai vonatkoznak a végrehajtási bíró hivatalnokánál benyújtott egyoldalú kérelemre (a kérelem dupla példányban való benyújtása, a kérelem megindokolása, a kérelemben említett iratok felmutatása, egy rendeleti terv elkészítése). A felek saját maguk vagy bármely megbízotton keresztül nyújthatják be a kérelmet. Ennek értelmében a bírósági végrehajtót fel lehet hatalmazni, hogy az ügyfele névében a végrehajtási bírónak egy egyoldalú kérelmet nyújtson be.

A végrehajtási bíró által hozott rendelet indokolt kell, hogy legyen, és azonnal, tehát a döntés felmutatásával, végrehajtható (lásd 1. E-fájl). Ellenben az ideiglenes jellege megmarad.

Az elutasító rendelet ellen a meghozatalától számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni. Ami a kérelmet jóváhagyó rendeletet illeti, ez megtámadható azon végrehajtási bíró előtt aki a rendeletet hozta.

- Július 2011 -

További információk az alábbi címen érhetők el : eje@europe-eje.eu

Az EJE (Európai Bírósági Végrehajtás) projekt részben az Európai Bizottság támogatásával valósult meg

Ez a dokumentum csak a szerzőt terheli

Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a benne elhangzott információk bármilyen formában történő felhasználásáért.

